

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. JANA PAWŁA II W CIŚCU**

ROK SZKOLNY 2022/2023

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną
na wspólnym posiedzeniu w dniu 29.09.2022 r

Spis treści

1. WSTĘP	2
2. PODSTAWA PRAWNA	3
3. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	4
4. CELE I ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO	4
5. MODEL WYCHOWANKA	6
6. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE KAŻDEGO NAUCZYCIELA	7
7. EWALUACJA PROGRAMU	8
8. OCZEKIWANE EFEKTY	8

Załączniki:

- Harmonogram działań klas I-III
- Harmonogram działań klas IV-VIII

1. WSTĘP

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art.1 pkt.3 Ustawy Prawo oświatowe)

Podstawowe założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- 1) główne założenia programu koncentrują się wokół przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- 2) zadaniem szkoły jest wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- 3) profilaktyka zachowań, stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach zajęć z wychowawcą, zajęć z pedagogiem, pracownikami poradni psychologiczno- pedagogicznej.
- 4) profilaktyka w szkole w kolejnych latach będzie opierała się na następujących działaniach:
 - wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym także z uczniem zdolnym,
 - kontynuowanie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, zajęć dydaktyczno- -wyrównawczych, korekcyjno- kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów,
 - wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
 - wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

2. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 852),
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania, kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Diagnoza problemów wychowawczych została przeprowadzona poprzez:

- informacje wychowawców na temat problemów wychowawczych w danej klasie,
- przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- rozmowy z rodzicami, zarówno indywidualne jak i zbiorowe,
- analizę dokumentacji szkolnej oraz obserwacje zachowań uczniów w sytuacjach szkolnych,
- analizę sytuacji rodzinnej i środowiskowej uczniów.

Program wychowawczo-profilaktyczny przyjęto do realizacji na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych.

Przeprowadzone badania wykazały, że największymi zagrożeniami i problemami w szkole są:

- uzależnienia behawioralne(od komputera, tabletu, mediów społecznościowych),
- używanie wulgaryzmów,
- nadmierny hałas na terenie szkoły,
- przypadki stosowania przemocy i agresji, w tym szczególnie słownej.

4. CELE I ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

a) Cele programu:

- **zapewnienie bezpieczeństwa w szkole,**
- przybliżenie uczniom wartości, które głosił patron szkoły Jan Paweł II,
- przygotowanie ucznia do dokonywania wartościowych wyborów i podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- uczenie odpowiedzialności za innych, uczciwości, współpracy, empatii, szlachetności, wzajemnego poczucia solidarności, pomagania sobie, tolerancji i szacunku,
- uwrażliwienie na piękno i estetykę w otaczającym świecie,
- unikanie zachowań ryzykownych, rozumienie niebezpieczeństw wynikających z przejawów agresji i przemocy,
- wsparcie rodziny w jej funkcji wychowawczej,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów z trudnościami w nauce zachowaniu,
- wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej i kształtowanie postawy obywatelskiej, patriotycznej i społecznej oraz przygotowanie do uczestnictwa w kulturze narodu, Europy i świata,
- kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego,

- uczenie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą na lepsze radzenie sobie w trudnych sytuacjach,
- zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień takich jak alkoholizm, narkomania, lekomania, nikotynizm, środki psychoaktywne, fonoholizm,
- zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, przestrzeganie przed cyberprzemocą,
- kształcenie umiejętności pracy i życia w grupie,
- promowanie zdrowego trybu życia i zdrowej żywności.

b) Zadania programu:

- przestrzeganie zasad zawartych w „ABC ucznia”, poznawanie zasad savoir-vivre’u praktyce,
- poszerzanie wiedzy kadry pedagogicznej pod kątem realizacji profilaktyki i pracy wychowawczej (udział w kursach , szkoleniach, zaznajamianie się z fachową literaturą),
- organizowanie przedsięwzięć wspierających uczniów w rozwoju psychospołecznym poprzez organizowanie odpowiednich zajęć w czasie godzin wychowawczych , ramach pracy pedagoga szkolnego oraz podejmowanych działań prozdrowotnych proekologicznych,
- współpraca z samorządem uczniowskim w celu wzmocnienia jego roli w podejmowanych sprawach dotyczących uczniów,
- podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu działań profilaktycznych i wychowawczych, w szczególności z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górcie, Gminną Komisją d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgierskiej Górcie, Sądem Rejonowym w Żywcu- Wydział Rodzinny i Nieletnich, Komisariatem Policji w Węgierskiej Górcie, Uczniowskim Klubem Sportowym w Ciścu, Polskim Czerwonym Krzyżem, Caritas Polska, Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia”,
- podejmowanie współpracy z rodzicami poprzez organizowanie spotkań , konsultacji, wspólnych działań na rzecz rozwoju szkoły, zorganizowanie Pikniku Rodzinnego tematyce ekologicznej i prozdrowotnej,
- włączenie społeczności szkolnej w akcje o charakterze profilaktycznym i charytatywnym: udział uczniów w organizowanych konkursach, spotkaniach i przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje lokalne współpracujące ze szkołą,
- systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów,
- promowanie szacunku do języka ojczystego,
- przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
- realizacja zajęć poświęconych szkodliwości alkoholu, narkotyków, tytoniu, nadużywania leków oraz uzależnieniu od telefonu i komputera,
- zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,

- kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych oraz samorządności,
- przeciwdziałanie dyskryminacji oraz kształtowanie szacunku wobec osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
- zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, rozładowania negatywnych emocji,
- kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

5. MODEL WYCHOWANKA

U podstaw stworzonego modelu wychowanka leży założenie, że osiągnięcie przez ucznia pełni rozwoju osobistego jest możliwe tylko wtedy, gdy zapewnimy mu sprzyjające środowisko wychowawcze. Szkoła musi być przede wszystkim bezpieczna i przyjazna uczniowi, reagująca na problemy, z którymi boryka się współczesna młodzież. W działaniach, których efektem powinien być określony model wychowanka, zaakcentowaliśmy konieczność rozwoju wszystkich sfer osobowości młodego człowieka, przede wszystkim jednak sfery intelektualnej i moralnej, gdyż to one właśnie składają się na definicję człowieka kulturalnego. Podejmowane przez nas zadania mają rozwijać w uczniach dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie w świecie dobra, prawdy i piękna. Promujemy chrześcijański system wartości z poszanowaniem odrębności wyznaniowej w duchu tolerancji i ekumenizmu. Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy uczeń ma szansę stać się wartościowym, otwartym na dobro i piękno człowiekiem.

Zakłada się, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczego uczeń będzie:

- uczciwy, wiarygodny i odpowiedzialny- zawsze postępujący zgodnie z głoszonymi zasadami,
- wyposażony w wiedzę i użyteczne w życiu umiejętności,
- z szacunkiem odnosił się do swego państwa i dbał o jego dobro,
- szanował polskie dziedzictwo kulturowe i będzie otwarty na wartości kultur Europy,
- przygotowany do wypełniania swych obowiązków rodzinnych i obywatelskich,
- poczuwał się do odpowiedzialności za własne zdrowie,

- troszczył się o czystość środowiska naturalnego,
- szanował godność własną i drugiego człowieka,
- kierował się w życiu takimi zasadami, jak wolność, demokracja, sprawiedliwość, tolerancja,
- dążył do rozwijania swoich zdolności i poszerzania zdobytej w szkole wiedzy.

6. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE KAŻDEGO NAUCZYCIELA

1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów w wymiarze: intelektualnym, psychologicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym w ramach takich zajęć edukacyjnych jak: wychowanie fizyczne, edukacja prozdrowotna, wychowanie do życia w społeczeństwie, sztuka, etyka, nauczanie religii.
2. Kształtowanie właściwych postaw wobec: praw człowieka, wyznań i przekonań światopoglądowych, chorób, problemów społecznych i niepełnosprawności.
3. Zwalczenie przejawów brutalności i przemocy oraz ścisła współpraca i kontakt z jednostkami policji w celu zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków nauczania, wychowania i opieki.
4. Kształtowanie postawy dialogu, tworzenie klimatu zaufania.
5. Budzenie w uczniach szacunku dla dobra wspólnego.
6. Pomoc uczniom w rozpoznawaniu wartości moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości.
7. Rozwijanie wrażliwości na dobro.
8. Wdrażanie umiejętności realizacji przyjętych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
9. Wspomaganie wzrastania dzieci w klimacie miłości do rodziny.
10. Organizowanie i wdrażanie programów profilaktycznych w celu przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi i AIDS.
11. Organizowanie konkursów plastycznych i konkursów wiedzy o tematyce: promocja zdrowia, ekologia, alkoholizm, narkomania oraz konkurs plastyczny i wiedzy na temat patrona szkoły – Jana Pawła II.
12. Koordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.
13. Kształtowanie odpowiedniej postawy wobec nadużyć powstałych w związku z rozwojem technologii informacyjnych i multimedialnych.
14. Dbalność o zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły, podczas wycieczek
15. Propagowanie ekologicznego zachowania w środowisku, poprzez zbieranie i segregowanie śmieci.
16. Rozbudzanie ciekawości oraz motywacji do dalszej edukacji.

17. Systematyczne diagnozowanie i monitorowanie zachowań uczniów.
18. Organizowanie wycieczek krajoznawczych i przedmiotowych, wyjazdów do teatru, kina, itp.
19. Podtrzymywanie kultury i tradycji regionu.
20. Upamiętnianie ważnych wydarzeń historycznych Polski i regionu.
21. Kształtowanie szacunku wobec symboli narodowych i tradycji narodowej.
22. Uczenie odpowiedzialności za własne czyny.
23. Wyrabianie krytycznych postaw wobec treści jakie niosą media.
24. Promowanie zdrowego stylu życia.
25. Zdecydowane i kategoryczne zwalczanie wulgaryzmów na terenie szkoły.

7. EWALUACJA PROGRAMU

1. ankiety ewaluacyjne ,
2. obserwacje,
3. wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
4. rozmowy wychowawcze,
5. opinie uczniów i rodziców,
6. analiza dokumentów szkoły.

8. OCZEKIWANE EFEKTY

1. Wzrost świadomości uczniów, że przyjmowanie środków uzależniających, psychoaktywnych nie jest w zgodzie z wartościowym stylem życia.
2. Podniesienie poziomu wiedzy na temat konsekwencji picia alkoholu i nadużywania środków psychoaktywnych.
3. Zwiększenie motywacji do systematycznego i punktualnego uczęszczania na zajęcia szkolne.
4. Nabycie umiejętności radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywania konfliktów i problemów.
5. Ukształtowanie postawy uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, szacunku do drugiego człowieka.
6. Ukształtowanie postawy patriotycznej, szacunku do dziedzictwa kulturowego, otwartości na wartości kultur Europy i świata.
7. Przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych.
8. Wzrost świadomości ekologicznej i prozdrowotnej.
9. Kierowanie się w życiu wartościami, które głosił Jan Paweł II.

10. Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole.
11. Wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy).
12. Utrwalenie zachowań asertywnych i empatii.
13. Dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne.
14. Umiejętność organizowania czasu wolnego.
15. Świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu.
16. Prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia.
17. Osiąganie sukcesów uczniów w Szkole.
18. Ograniczenie hałasu na terenie szkoły.